

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio

Oglesi v tem listu so
uspešni

VOLUME XXII. — LETO XXII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, (SREDA) JANUARY 25, 1939.

STEVILKA (NUMBER) 20

I.O. JE POTRDILA AKCIJO NASPROTNIKOV H. MARTINA

I.O. potrjuje suspendiranje Martina od predsedništva unije avtih delavcev

JEGOVO MESTO ZAVZAME ZAČASNO DO KONVENCIJE R. J. THOMAS

WASHINGTON, 24. januarja — Kongres za industrijsko organizacijo (CIO) se je vmesno danes v trpkem fakcijskem voju divja v vrstah United Automobile Workers unije, ko je dal noco izjavu, da se strinjajo vzdružje suspendacijo U. A. W. ekskutivnega odbora je v svoji pravici

V izjavji, ki sta jo izdala Philip Murray in Sidney Hillman, ob predsedniku, je rečeno, da ekskutivni odbor avtne, katerega kontrolira anti-Martinova večina, določeval v "konstitučni avtoriteti". Je suspendiral pretekli teden artina in četvero njegovih prisvevov.

R. Thomas začasni predsednik
V izjavji je nadalje rečeno, da

daje C. I. O. vso "podporo in priznanje eksekutivnemu odboru in R. J. Thomasu", katerega anti-Martinova fakcija izvolila kot začasnega predsednika do konvencije, ki se bo vrnila dne 20. marca v Clevelandu.

Martin je izjavil, da je v CIO organizaciji aktiven komunistični vpliv in je suspendiral pet podpredsednikov, ki so mu nasprotovali v eksekutivnem odboru.

Martinova izjava

DETROIT, 24. januarja — Homer Martin je noco izjavil, da pomeni izjava CIO organizacije, s katero se daje podpora njegovim nasprotnikom, napoved vojne. "Ako je ta akcija res izraz volje CIO organizacije, tedaj sem pripravljen, podati svojo ostavko," je izjavil Martin.

emčija in Italija bosta po vsej pri- liki že v mesecu marcu udarili

emčija se z mrzljino naglico pripravlja in armadno poveljstvo je naznalo, da se po 15. februarju ne bo dovoljevalo nobenih odpustov več. — Hitlerja silijo dogodki k novi akciji.

WASHINGTON, 24. januarja (William Philip Simms). — Zaupniki poročil iz Londona Pariza je soditi, da bosta vredna v Italija kmalu udati, po vsej priliki morda že v arcu. Nemčija bo usmerila najbrže svoje korake proti nemških ljudstva. Ako se Hitlerju ne posreči požurjenje uresničenja njegovega programa, ki stremi za tem, da spravi pod nacistično nadvlado večino držav od Baltika do Črnega morja, ž njihovim trgom in surovinami vred, se utegne v notranjost Nemčije pridoditi nekaj, kar bi podrla vse njegove načrte.

Razvoji silijo Hitlerja k akciji Razvoji in dogodki sami forisajo Hitlerja k dejanku. Silna ekonomská, finančna in politična napetost zadnjih šestih let je pričela kazati posledice potrežljivosti nemškega ljudstva. Ako se Hitlerju ne posreči požurjenje uresničenja njegovega programa, ki stremi za tem, da spravi pod nacistično nadvlado večino držav od Baltika do Črnega morja, ž njihovim trgom in surovinami vred, se utegne v notranjost Nemčije pridoditi nekaj, kar bi podrla vse njegove načrte.

Bartender ubil bežečega tatu

Včeraj zjutraj okoli treh je bil ustreljen in ubit neki mladi jeklarski delavec, ki je hotel bežečati s posesti White Horse Inn gostilne v Neuburgh Hts., kjer je vlomlil v "slot mašino", v kateri je zaigral svoj denar. Ubiti je Keith Franklin Hughes, 28 letni delavec v Republic Steel tovarni. Mož, ki ga je ubil, pa se piše John Martinac in je bartender v omenjeni gostilni. Hughes je zvečer v gostilni tiral na dotičenem stroju, kjer je izgubil pet dollarjev. To ga je tako ujezilo, da se je ponoc, ko je bila gostilna zaprta, vrnil in vlomlil vanjo ter razbil stroj, v katerem je zaigral svoj denar. Poral je denar, kolikor ga je bilo v stroju, nato pa hotel odditi. Toda slišal ga je bartender, ki ni mogel spati, ki je za želenim izstrelil dvoje strelov in ga ubil.

Dol s komunizmom!

J. W. Raper, briljantni satirist v časopisu "Press", pravi v svoji koloni: "Kakor znano, je sovjetska vlada pričela pogon proti postopanju in proti postopanju, kateri se ne bo po 15. februarju dovoljevalo nobenih pačem. — Torej: dol s komunizmom!"

DR. WILLIAM E. DODD

Dr. W. E. Dodd, bivši ameriški poslanik v Nemčiji, je bil obtožen "hit-and-run" vožnje, ker je povozil v rani neko štiriletno zamorsko dekle. Obravnava proti njemu se bo pričela dne 2. marca.

Kultura

Cankarjeva seja

Clanom dramskega društva Ivan Cankar se naznana, da bomo imeli izredno sejo v sredo, 25. januarja po 8. zvečer v Cankarjevi sobi. Urediti imamo še veliko važnih zadev, tikajočih se društvene 20-letnice. Prošeni ste da pridejte v velikem številu. — Predsednica.

Seja

Citalnica S. D. D. ima noco ob 8. uri sejo. Vsi člani naj bodo navzoči.

Zima in mraz

Sinoči je pritisnil v Clevelandu silen mraz. Med močnim pihanjem vetra je začelo snežiti kar je povzročilo mnogo preglavic pesčem in avtomobilistom. Na zelenih cestah je bilo poškodovanih in ranjenih devet oseb.

Zalostna vest

Mrs. Hrvatin, 1971 Arrowhead Ave., je prejela žalostno vest, da je bil ubit hujen sosed Jožef Mezgec, po domače Žnidarjev iz Velikih Lašč. Ubil ga je italijanski vojaški avtomobil. Na Bazovici zapušča ženo in štiri otroke.

Seja Kluba na zapadni strani

Redna seja kluba Zapadnih slovenskih društev se vrši v petek, 27. januarja ob 7:30 zvečer v prostorih Waach's na vogalu West 65th in Storer Ave. Vsak zastopnik in delničar se mora udeležiti seje, obenem pa tudi kateri koli član in posameznik je tudi vablen. Slišali boste pojasnila gospodarskega odbora.

Tajnik.

Proti Martinu

Predstavniki clevelandskih članov U. A. W. avtne unije so sinoči z ogromno večino glasov odglasovali, da se strinjajo z odlokom eksekutivnega odbora, ki je odstavil Homera Martina ob predsedništva. Resolucija dalje priznava R. J. Thomasa iz Detroita kot začasnega predsednika avtne unije, do konvencije v marcu mesecu v Clevelandu.

Pregled avtomobilov

Jutri stopi v veljavno odredba, da se mora pregledati in preizkusiti vsak avtomobil in avtomobilista, ki je bil aretiran zaradi kakih avtne nezgod. Oblasti so mnenja, da je ne cestah vse preveč avtomobilov, katerih mehanizem je tako pomajkljiv, da ti avtomobili ne spadajo na cesto, temveč med staro železo.

ULTIMAT MESTNI CESTNI ŽELEZNI

Ravnateljstvo mestne polulične železnice mora do pondeljka točno pojasniti svoje stališče z ozirom na nadaljevanje transportacijskega sistema.

Mesto Cleveland je izročilo včeraj vodstvu mestne polulične železnice pravčati ultimat, ko ga je obvestilo, da mora do pondeljka odločiti: ali je pripravljeno zopet pričeti s pogojanji, da proda železnicu mestu, ali sprejme mestne pogojza novo pogodbo, ali pa naj se železnica pripravi na kompeticijo z mestnim lastnim transportacijskim sistemom.

Ultimat je bil poslan v obliki pisma župana Burtona Franka R. Hanrahanu, predsedniku družbe cestne železnice, na predvečer letne seje delničarjev.

Nekateri councilmani so bili mnenja, naj se sploh prekinje vsako nadaljnjo pogjanje z družbo polulične železnice in naj mesto takoj prične z uresničevanjem načrta lastnega sistema. Toda župan se ni strinjal s to sugestijo in je vztrajal pri tem, da se najprej odgovori na Hanrahanovo pismo.

Smrtna kosa

Preminil je po tri tedenskih bolezni v Lakeside bolnišnici dobro poznan Mathew Sustaršič, star komaj 27 let, sin Matije in Mary Sustaršič. Rojen je bil v Clevelandu. Pokojnik je bil veselega značaja, priljubljen in spošтовan med svojimi tovariši pri kegljanju in golf igri. Prijetljivi ga bodo težko pogrešali. Poleg staršev zapušča sestre Mary, por. Tomšič, Anno, por. Blatnik in Josephine in tri brašte, Johna, Louisa in Josepha ter strica Joseph Zaletela, v starosti domovini pa več drugih sorodnikov. Pogreb se bo vrnil v soboto zjutraj ob 10. iz hiše žalosti na 3447 E. 82 St. ter v cerkev sv. Lowrenca in na Calvary pokopališče. Pogreb je pod vodstvom Louis L. Ferfolia. — Nashe sožalje!

Čuden kalin

Clevelandska policija si je že dolgo belila glavo, kdo neki kramade iz stanovanj razne kose ženske oblike, ki so bili sami po sebi brez vrednosti. Zmanjšalo je nešteto ženskih nogavic, jopic, "brasierjev" in razni kosi spodnje oblike. Sinci pa je policija aretirala 19-letnega Howarda Leanya-a, dijaka višje šole, ki je vlomlil v neko stanovanje na 143 cesti, odkoder je odnesel nekaj takih intimnih kosov ženskih oblačil. Fant je priznal, da je on iskan i tat ter je peljal policijo do neke stranske proge Nickei Plate železnice, kjer je bila med "tajzi" stlačena cela zaloga te navlake. Fant je dejal, da postane spolno senzitiven, če se dotika in gleda te vrste komade ženske oblike. (Znanost označuje te vrste ljudi za "fetišiste.")

Zdravniška psihologa dr. Hawcock Ellis in Kraft-Ebbing sta podrobno razložila te vrste bolnih pojavorov.

Asesment se pobira nocoj

Nocoj se pobira asesment v Slov. Nar. Domu na St. Clair Ave. Tajniki opozarjajo članstvo, da plača nocoj.

SENATOR H. F. BYRD

Senator je proti "pump-priming" sistemu in pravi, da bo ustvarila resnično prosperitetno samo produktivno industrija državljanov.

Apel za zaostali penzijski sklad v vsoti \$1,000,000

COLUMBUS, 24. januarja. — Državna legislatura je podvezala danes prve korake, da dobri milijon dolarjev, namenjenih za penzijski fond, kateri deluje Social Security Board zadrži zaradi svojega znanega prepričanja v obliku uprave je omenjeni vladni odbor obdrži nerdenega poslovanja.

Državni senator Grant P. Ward je izjavil, da je pripravil resolucijo, s katero se bo apeliral na federalni odbor, naj vrla naknadno pošlje dotični denar. Ohijska senatorja Vick Donahue in Robert Taft sta že appellirala na odbor za izročitev te vstopne, toda s svojim apelom nista imela uspeha.

Smrtna kosa

Po dolgi in težki bolezni je umrla na svojem domu včeraj popoldne Mrs. Stanislava Repar. Stara je bila 53 let. Rojena je bila v vasi Oberle, odkopoden je prišla sem nekako leta 1898. Prvi je bila poročena s Frankom Draganičem, ki je umrl leta 1910, in potem se je poročila z Ignacem Reparem. Njiprovo živel na Norwood Rd., potem na 1180 E. 58th St. in zadnjih 18 let na farmi v Paintsville. Soprog Ignac je bil v avtomobilski nesreči pred 8 leti in je izgubil vid na enem očesu in skoraj popolnoma tudi na drugem. Tako je vedno nesreča pri družini. Bila je članica društva Srca Marije (staro) in Majke Božje Bistrice št. 47 HBZ. Pogreb vodi A. Grdin in Sinovi in vrlil se bo iz ondotone kapele. Cas poročamo jutri. Naše sožalje!

Surovo mesečno

Sinoči je govoril v Euclid Ave. templju Quincy Wright, profesor mednarodnega prava na čikaškem vseučilišču. Profesor je med drugimi dejal, da manakovski pakt ni pomiril in zavoljil diktatorjev, temveč da je imel ta pakt učinek, kakršnega naredi surovo in kravno meso na tigre: Ko se ga nažro, postanejo le še gladnejši in krvoljnnejši.

Seja

Seja društva Modern Knights št. 57, SDZ se vrši v sredo zvečer v Društvenem domu na Recher Ave., ob 8. zvečer. Članstvo, da bodo gotovo navzoči.

ZADNJE URE IZSTRADANE REPUBLIKANSKE BARCELONE

Afriški Mavri so tekmo vdrli v mesto. — Barcelona postane začasna prestolnica vlade generala Franca.

MOBILIZACIJA SINDIKALISTOV IN ANARHISTOV, KI VEDO, DA JIH ČAKA SMRT PRED PUŠKAMI FRANCOVIH STRELCEV

PEPIGNAN, francosko-španska meja, 24. januarja. — Čete generala Franca so vmarširale nocoj v predmestja Barcelone, v mesto samo pa nameravajo vkorakati, ko se bo zdani.

Mesto je zavito v temo

Mesto je zavito v temo in razsvetljuje ga samo plameni gorčiči poslopij, ki so jih zapalili izstrelki fašističnega topništva. General Franco se boj nevarnosti, ki čaka po vsej priliki njevo vojaštvo za temnimi barakadami barcelonskih bulevardov.

Mobilizacija sindikalistov

Katalonski sindikalisti in anarhisti, zavedajoč se, da bodo nemudoma postavljeni pred puške strelec, čim vkoraka armada generala Franca v Barcelono, ki se bodo sesule v prah pred Francovimi maverskimi, italijanskimi in ostalimi hordami răszima.

Zenitvo v zakopih

Poleg brambovec, ki odhaja do zadnjim črtam utrb, koračajo resnih in mrkih obrazov mladenke, ki bodo sodelovale pri obrambi mesta.

Manifest generala Mjaje

General Mjaje, povelnik madridske fronte, je izdal manifest, v katerem razglaša, da se bo ljudska armada zadnjih devetih lojalističnih južnih provinc borila dalj, čeprav Barcelona pada. "Vse žrtve, celo življenje same, so nam postale ničeve," je rečeno v njegovem manifestu.

Oblasti izgnale sedeče stavkarje, same intelektualce, iz zveznega gledišča

Stavka pri WPA umetniškem projektu, ker je bilo odslovenih 1,500 WPA delavcev. — Stavkarji so zasedli balkon gledišča, odkoder so jih iztirale federalne oblasti.

NEW YORK, 24. januarja.

Z balkona tukajnjega Federal Music gledišča so danes zjutraj malo pred utrjanjo zoro federalni stražniki izgnali osemdeset sedečih štrajkarjev, točaše po boju

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu za celo leto.....	\$6.00
za 6 mesecev.....	\$2.25; za 3 mesece.....
Za Združenje države za celo leto.....	\$4.50
za 6 mesecev.....	\$2.50; za 3 mesece.....
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države: za celo leto.....	\$8.00 za 6 mesecev.....
	\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA

Ples Samostojne Zarje

Cleveland, O. — Kot običajno dobrote za pod zobe in natravsko leto, ima tudi letos Samostojna "Zarja" ples, ki se bo vršil 28. januarja v S. N. Domu na St. Clair Ave.

Samostojna "Zarja" je priredila že precej lepo število kulturnih prireditvev, oper in koncertov! Tako se tudi sedaj pripravljamo za koncert. Da je s prireditvami precej stroškov, to gotovo vsak ve, kateri se zanimal za glasbo ali dramatiko. Da bo nam olajšano za stroške, priredi Samostojna "Zarja" v ta namen ples.

Ljubitelje lepe glasbe vabimo, da se v čim večjem številu udeležite našega plesa. To bo vse prav po domače. Fantje in dekleta si že sedaj mažejo grla, da bodo bolj gladko zapeli. Pravijo, da bodo tako peli, da se bodo stene tresle v S. N. Domu.

Tudi vrteli se boste, kolikor se vam bo zljubilo. Naše kuharice bodo pripravile

v pretepu nevarno poškodoval svojega tovariša Janeza Mohoriča.

Franc Nemec, doma iz Št. Petra na Krasu je brez oblastnega dovoljenja iskal staro železo. Orožniki so napravili hišno preiskavo in so odkrili, da ima pri sebi večjo količino razstrelih snovi, nabranih iz starih granat. Nemci so zaprli in bo proti njemu uveden kazenski postopek.

Pred goriškim sodiščem je bila sodna razprava proti Jožefu Bukovcu, 37 let staremu, doma iz Grgarja, ki je obtožen, da je vdrl v cerkev sv. Ignacija v Gorici in tam oplenil puščice. Cerkveni tak je svoj zločin priznal.

Vozovnica

Dostojen človek ne more doživeti večje neprijetnosti, kakor če ga zasačijo med vožnjo brez veljavne vozovnice. Gladys Thancrost se je znašla v takšnem položaju. Kupila je vozni listek na postaji v Broadwayu in ga je tudi pokazala kontrolnemu pazniku. Ko pa je nadzornik od nje zahteval vozovnico, se je znašla s silni zadregi. Opazila je namreč, da ji je zmanjkal ročna torbica, v kateri je imela vozovnico, rokavice in denar.

"Oprostite," je dejala sprevidniku, "pišem se Gladys Thancrost in sem hči trustlerja Thancrosta."

"Gospodina, to vam rad verjamem, toda moja službena dolžnost mi veleva, da mora vsak potnik pokazati veljavno vozovnico. Če nimate voznegove listka, morate plačati kazen."

"Moj Bog!" je tedaj vzduhnila Gladys Thancrostova. "Saj vendar vidite, kaj se je zgodilo . . ."

V tistem trenutku je za hrbtom mlade dame zašumel časopis. Oglasil se je sonoren glas mladega moškega:

"Oprostite, niti opazil nisem, da je revizija. Gospodina, saj ste vendar pri vstopu izročila vozovnico meni!"

In orokavičena moška roka je pomolila sprevidniku dve vozovnici v pregled. Gladys Thancrostova je trenutek pomolčala, potem se je domislila, da mora nadaljevati igro, če noče zbuditi pozornosti sopotnikov. Ozrla se je v moškega, ki se ji je smehjal. Bil je dobro oblecen, zato mu je vrnila nasmešek.

"Zelo sem pozabljuja . . ." je dejala čez trenutek.

"Oprostite, tudi rokavice ste izgubili, ne da bi opazili," je dejal moški.

Na postajališču v 42. avenuiji je Gladys vstala. Moški se je dvignil takoj za njo.

"Oprostite," je dejal, "stvar je že takšne narave, da morate napraviti vsaj nekaj korakov z menoj, da ne zbudite občne pozornosti."

Gladys je dovolila, da jo nekoliko spremi. Ko sta se ločila, sta dejala oba:

"Na svidenje!"

Stri tedne pozneje se je razvedelo, da se je Gladys Thancrostova zaročila z Williamom Dallingtonom. Naslednji dan so listki objavili slike obej zaroblencev.

"Ti," je dejal Williamov prijatelj Teddy, "razloži mi prav za prav, kako si ujel to srečo? Zaroka z mlogo in lepo žensko, ki ima vrhu tega milijon dolarjev dote, ni tako enostavna reč. Kako je bilo prav za prav z njevo vozovnico, zaradi katere sta se seznanila? Ali je bilo to golo naključje?"

"Kakšno naključje!" je zavrnit William Teddyja. Gladys je bila že davno prej edina ženska, ki sem se ji skušal resno privabljati. Toda med nama je zjalo neskončen prepad. Ona je bila bogata, jaz pa siromak . . . Ni sem si smel drzniti, da bi povzdignil oči do nje . . ."

"In tista reč z vozovnico je prišla po srečnem naključju?"

"Kaj se! Bila je natančno prečravnana . . ."

"Kako? Prosim, pojasni mi stvar nekoliko natančnejje!"

"Tako," je dejal William. "Ko so ljudje stopali v železnicu sem Gladys Thancrostovi ukradel ročno torbico. S to potezo sem dobil nevesto . . ."

Digon je bival v Korintu sodu. Aleksander, makedonski kralj je slišal o uboštvi velikega filozofa, pa mu je hotel pomagati stopil je k Diogenu in ga vprašal: "Ali si kaj želiš? Vsakoj jigo ti da izpolnim."

Diogen ga je brezbrzno pogledal in zagodril: "Pojni zluci!"

Macedonec je občudoval teden ponosno skromnost. "Resnično bi ne bil Aleksander, bi bil biti Diogen", je rekel in odlagal.

Tedaj pa je Diogen planil sodo, kot bi ga bil škorpijon po pribil. "Sveta nebesa! To je bil vonesliki Aleksander?" In jaz tega sem vedel! Enkrat v življenju človeku ponudil kak dober kralj a jaz, tepec, ga odrinim!"

Gaj Julij Cesar je šel skozi božnjo alpsko vas in je dejal panu: "Rajši bi bil tu prvi, v Rimu drugi."

Zupan je zmajal resno z gajo: "Gospod, vidim, da niste nobene zime prebili pri nas."

Ko je cesar Friderik Rdeči bradec nekega večera po napadu nem pchodu prispele do Milana, prese je začel, da vi predvsem mogel spati, samo spati. Zaučil je: nihče ga ne sme zbruditi pred deveto uro dopoldne.

Toda že ob šestih je mod pozonilno iz cesarjevega šatora.

Ves preplašen je pritekel s

ga k cesarju: "On," je Rdeči bradec zastopal, "take strane sanje sem imel. Sanjalo se mi o aparatu za britje."

Nekega dne, ko je bival Ludvik XIV. v Trianonu, je vstopil komornik in je izjavil: "Monsieur D'Alembert ponujno prosil da bi bil sprejet."

"D'Alembert . . . D'Alembert je zamišljeno zamrmral sonč kralj. "Kdo pa je to?"

"Vaše Veličanstvo se ga mogoče izvolilo spomniti: on izdal ono slavno enciklopedijo petintridesetih zvezkih . . ."

"A tako . . . tako . . . tisti Ne želim ga videti, mu povej. Zakaj, jaz, kot je znano, vladal od 1643 do 1715; D'Alembert je bil šele 1717 rojen. Torej mam niti malo opraviti z njim."

JOS. ŽELE IN SINOV

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE.

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

Mi smo vredno pripravljeni z načinjajo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

Tel.: KEnmore 3118

452 East 152nd Street

5502 ST. CLAIR AVE.

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

Mi smo vredno pripravljeni z načinjajo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

Tel.: KEnmore 3118

SVETEK FUNERAL HOME

V KATERIKOLI KRAJ

Naša postrežba je na razpolago družinam po vseh delih mesta in v bližnjih predmestjih.

SVETEK FUNERAL HOME

478 EAST 152nd ST. KENMORE 3118

Zakrajsek Funeral Home, Inc.,

6016 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 3113

ŠKRAT

Diogen je bival v Korintu sodu.

Aleksander, makedonski kralj je slišal o uboštvi velikega filozofa, pa mu je hotel pomagati stopil je k Diogenu in ga vprašal: "Ali si kaj želiš? Vsakoj jigo ti da izpolnim."

Macedonec je občudoval teden ponosno skromnost. "Resnično bi ne bil Aleksander, bi bil biti Diogen", je rekel in odlagal.

Tedaj pa je Diogen planil sodo, kot bi ga bil škorpijon po pribil. "Sveta nebesa! To je bil vonesliki Aleksander?" In jaz tega sem vedel! Enkrat v življenju človeku ponudil kak dober kralj a jaz, tepec, ga odrinim!"

Gaj Julij Cesar je šel skozi božnjo alpsko vas in je dejal panu: "Rajši bi bil tu prvi, v Rimu drugi."

Zupan je zmajal resno z gajo: "Gospod, vidim, da niste nobene zime prebili pri nas."

Ko je cesar Friderik Rdeči bradec nekega večera po napadu nem pchodu prispele do Milana, prese je začel, da vi predvsem mogel spati, samo spati. Zaučil je: nihče ga ne sme zbruditi pred deveto uro dopoldne.

Toda že ob šestih je mod pozonilno iz cesarjevega šatora.

Ves preplašen je pritekel s

ga k cesarju: "On," je Rdeči bradec zastopal, "take strane sanje sem imel. Sanjalo se mi o aparatu za britje."

Nekega dne, ko je bival Ludvik XIV. v Trianonu, je vstopil komornik in je izjavil: "Monsieur D'Alembert ponujno prosil da bi bil sprejet."

"D'Alembert . . . D'Alembert je zamišljeno zamrmral sonč kralj. "Kdo pa je to?"

"Vaše Veličanstvo se ga mogoče izvolilo spomniti: on izdal ono slavno enciklopedijo petintridesetih zvezkih . . ."

"A tako . . . tako . . . tisti Ne želim ga videti, mu povej. Zakaj, jaz, kot je znano, vladal od 1643 do 1715; D'Alembert je bil šele 1717 rojen. Torej mam niti malo opraviti z njim."

Dočim se gradijo nove univerze, pa morajo podeželski okraji odstavljanje učitelje ljudskih šol; po tračnicah glavnih železniških prog držajo najmodernejsi vlaki, pri tem pa vrla pomanjkanje tovornih vagonov, v katerih bi se prepeljalo pridelke; v mestnih bolnišnicah vidiš najmodernejsje nemške medicinske aparate, v podeželu pa narašča umrljivost novorojenčkov.

ično življenje izrazito odražuje to vrsto ekonomije in socialnih razmer. Neprestano vrla borba za oblast med dvema fakcijama vladajočega razreda, katerih edini smoter je, tiščati k tloru mase kmečkega ljudstva.

Vladajoči razredi se zaradi tega bolj in bolj zatekajo k brutalnemu nasilju, s katerim hočejo zatreći opozicijo kmetov. Balkanski kmet je oropan svojega volilnega glasu bilo s terorjem, bilo z javno falsifikacijo štetja volilnih izidov. Mnogo kmečkih voditeljev je bilo pobitih ali pa so v zaporih. Tajna policija izvaja najstrožjo kontrolo nad kmečkimi organizacijami, nad šola, nad religioznim verstvom, celo nad mišljenjem. Celo

take absolutno nepolitične organizacije, kot so slovenske zadruge, so bile skoraj totalno paralizirane po policijskih akcijah. Časopisje in pisma so strogo cenzurirana (kar bo potrdil vsek slovenski urednik v Ameriki in sploh vsek, ki čita naše starokrajsko časopisje, kjer je včasih vse navskriž prečrtno), politični shodi so prepovedani.

Tako piše dobro informiran Harperjev magazin, ki tako točno ugotavlja razmere v Jugoslaviji, da se začudo krijejo s poročili v "Hrvatskem Svetu" o volitvah v Jugoslaviji. "Hrvatski Svet" med drugim piše:

"Stojadlinovičevu plačano časopisje neprestano piše, da je vrla omogočila v Jugoslaviji svobodne volitve. V resnici pa so teror, korupcija in falsificiranje s strani vrlade prekoračili vsako mejo. Vrlada je potrošila ogromne v

Richard Voss:

20

PAVEL IN JUDITA

ROMAN

NEUTESENE LJUBEZNI

Ko sem jezdil v Vahrn, da bi mi to povedal, sem tako dolgo mislil in mislil, da sem bil nazadnje že strašno jezen. Odločil sem se, da se bom vedel zelo moško in da bom z Judito, če ne bo odkrito vesela mojega pobožnega sklepa, do skrajnosti surov. Kako bo šele pozneje, če bom že zdaj deklisi docela zlezeli pod copato? Jaz, ki hočem biti neko gospod in ki čutim v sebi nekaj, kakor bi se bil prav za gospodovanje rodil.

Povedal sem ji torej vse in sem bil pripravljen, da bom pri prvi besedi, ki bo zvenela kakor rahel upor ali samo začudenje, takoj pošteno vzrojil.

Toda ni mi dala povoda za tako krepko izraženje nejevolje, ki se mi je zdela zelo moška.

S prijaznim obrazom me je poslušala in me prosila, naj ji popisem pot, ki so si jo romarji izbrali. Prinesla je zemljovid, ker je hotela imeti pot prav pred očmi. Pisala je tudi še isti dan neki knjigarni v Innsbrucku po dobre knjige o Rimu, ki ga je le slabo poznala, pa bi se rada dobro seznanila s krajem, kamor pojdem jaz.

Ločila sva se v najlepšem mru in najboljšem prijateljstvu. Vzlic temu sem ostal zadirčen, še zdaj sem se čutil osramočenega in morda še bolj kakor tedaj, ko sem jezdil tja. Mojo jezo nad samim seboj, ki je nisem mogel iztrist nad Judito, je moral občutiti moj plavec na svojem telesu. Tako hudo sem ga zbadal z ostrogami, da je na ravni cesti kar plaval po zraku; pravi čudež je, da ni padel.

Zdaj se pripravljam za potovanje. Nad sto nas je. Tudi ženske so vmes. Ce bi bila tudi Judita zraven! To bi bilo potem romanje! Na strani ljubice vso daljno pot do Rima in v Rimu od cerkve do cerkve, od kraja milosti do kraja milosti. Ona pa ne pojde v Rim in ne bo poljubila svetu očetu noge, ampak ostane na Platterjevi domačiji in se bo tam veselila svojih mladih, krepko uspevajočih marelic.

Do Verone pojdemo peš. V tem mestu sedemo na železnico in se odpeljemo skozi Floredo do Orvjeta. Odondod pojdemo spet peš zadnji del poti.

Rad bi bil že spet nazaj doma na gradu Enni, ob penečem se Eisacku, pri svojem plavcu in svojih psih. Gotovo pridem nazaj šele tedaj, ko divji petelin ne bo več pel. Ves presveti Rim

Kajti jutri že odidemo; in zlaj

mi je žal, da bom zraven. Če me ne bi bilo sram, bi rekel še v zadnjem trenutku: "Pojdite v Rim! Jaz ostanem doma! Kaj me briga Rim! Pojdite in molite za mojo ubogo dušo . . .".

In pri tem mi dela Juditka ločitev še težjo; zmeraj me tako nenavadno pogleduje: s tako čudnimi, globoko vamo gledajočimi, iščočimi očmi. Po vsakem takem predznamenogledu je nad vse resna in tiha. Kaj misli s tem? Ali misli resno, da me čaka nesreča v Rimu?

Dovolj; ločil se bom žalostnega srca odtod; mislil bom že pri odhodu hrepenec na vrnitev in se bom veselil kakor otrok božiča. To sicer ni pravo razpoloženje za pot, ki sem nanjo namenjen; in rad bi še vedel, kaj mi bo to daljno romanje koristilo.

Za umik je zdaj že prepozno; toda — saj se bom vrnil!

In sicer kmalu, kmalu.

Šveta Barbara, ti naša zaščitnica in priprošnjica, privedi me kmalu, kmalu spet nazaj v drago domovino!

Amen.

Kako je iz mladega gospoda Roka postal v Rimu pater Pavel Rim, v samostanu svetega Avguština na Aventinu, 15. maja 18..

Med raznimi rečmi, ki so moja osebna lastnina, mi je poslal moj oče v gradu Enne tudi to knjigo, dar moje rajne matere.

Danes, na svoj petindvajseti rojstni dan, sem jo spet odpril. Po osem letih prvič —.

Ko sem šel pred osmimi leti za veliko noč s tirolsko skupino romarjev v Rim, knjige nisem vzel s seboj. Saj sem bil trdno prepričan, da bom o pravem času nazaj in da bom slišal petelin na Plosi.

Zakaj naj bi bil torej jemal ta zvezek na romanje h grobu apostolskega kneza: Napisal ne bi bil — sem takrat mislil — tako in takto nič.

Kajti kaj mi je bil Rim!

Toda nisem se vrnil na grad Enno; svoje lepe tirolske domovine nisem več videl. Nikoli

več odtlej nisem slišal šumenja divjega Eisacka. Moj plavec ne

nosi več mladega gospoda Roka

čez poljane briksenške doline, gori po zelenih rebrih proti Vahrnu. Moja dva psa ne poznata več svojega gospodarja, če sta

še živa, česar pa ne vem, ker ni

sem nikogar vpral.

V Rimu sem ostal.

DELNIŠKA SEJA

DRUŽBE ENAKOPRavnost — THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

se vrši v pondeljek 30. januarja, 1939

V SLOVENSKEM DELAVSKEM DOMU

na Waterloo Road v spodnji dvorani

Delničari so uljudno vabljeni, da se polnostevilno vdeležijo. Pričetek seje točno ob 8. uri zvečer. Podano bo poročilo o stanju družbe in delovanju direktorja v minulem letu, volilo se bo direktorij za tekoče leto in razmotrivalo o splošnih zadevah. Pridite toraj vsemi.

Tajnik in blagajnik.

V Rimu sem postal duhovnik. Mrtni materi na ljubo. Da bo rešena muk v vicah.

Zato, ker je šla na božjo pot h krvavečemu sreču Marijinemu;

ker je v malem dolomitskem sjetišču pričgal svečo; ker je dala svoje življenje v snežnem viharju.

ju grozne jesenske noči — sem izpolnil njeno željo v Rimu.

Da sem lahko izpolnil vročo željo njenega materinskega srca, je morala umreti, in jaz sem moral svoji mrtvi materi na ljubo romati v Rim; moral sem v Rimu izpolniti na sebi tisto veliko.

Spoznanje svoje sinovske dolžnosti.

Ker mi je poslal oče za rojstni dan, ki je obenem tudi dan mojega duhovniškega posvečenja, to knjigo kot nekakšno dragocene zapuščino moje mrtve matere, bom v tej knjigi pisal da-lje.

Odslej bom lahko poročal o večjih rečeh, kakor sta bila veselje in žalost podivjanega mladega gospoda in nerazumnega fanta.

Ceprav leži že vse daleč za mano, ceprav je že vse davno padlo od mene in sem postal drugačen, docela nov človek: močan človek, ki se zaveda svojega namena, vendar občutim razliko med tedanjo in sedanjo.

Občutim jo s tihim začudenjem, nekakšnim pridruženim strmenjem. Strmim zato, ker je sploh moglo tako priti.

Casih pridejo ure, ko me zgrabijo — ne bolečine, žalost in kesanje, ampak jeza, divjost, besnot.

Takrat se bojujem s svojim nekdanjim bitjem kakor s smrtnim sovražnikom. Kakor bi stal gori na vrhu Schlerna, ob robu prepada, tako se bojujem s svojim tedanjim jazom. Oklepam se ga, poskušam ga vreči na tla, poskušam ga zagnati v brezdanjo globočino . . .

Casih se zgodi, da tedanji jaz mojega sedanjega skoraj zma-

ča. Casih čutim, da slabim, da podlegam. Takrat sem kakor besen. Vzkrik zadušim in zarezim zobe v svoje lastno me-

so. Toda vselej se mi posreči premagati prejšnje bitje in ga s silo pritisniti k tlu. Ob pre-

padu, kamor sem zagnal svoje nekdanje bitje, stojim potem kakor ob odprttem grobu in zma-

goslovno praznjujem svoj lastni

pogin.

Ce morajo drugi mladi duhov-

niki, ki se odrečajo svetu, prebiti take boje, se zatečejo k nasilnim pripomočkom cerkve: k molitvi in postu, spokorniškemu pasu in biču.

Takim grešnikom pred Gospodom je lahko.

Jaz pa si boj sam težim. Ie iz samega sebe si smem priskrbiti pomoč proti samemu sebi.

In tako se bojujem.

Vsak dan v svojem življenju občutim razliko med tedanjo in sedanjo.

Moj dnevi imajo dosti ur, ker mora klerik tu di ponoči Gospodu služiti, bedeti in moliti. In vsako uro, ki jo prebedim, čutim, kako umiram od domotožja in hrepenenja. Vsako uro se moram bojevati.

Drugače je postal.

Samo to pisanje moram pogledati, da vidim, kako je vse drugače.

Namenu moje visoke sobe v stolpu na gradu Enni samostanska celica; namenu vesele mešanice vseh reči, ki jih potrebujem mlad gospod, ki jezditi, nastavlja zanke za ptice, so mi ostale skromne duhovniške potreščine.

Tudi doma na gradu Enni sem se učil moliti in poklekat.

V najem

V najem se odda soba mirnemu in poštenemu fantu. Tudi kuha se lahko. — Prost vhod. — Vprašaj se na 1024 East 66 Place.

RAZPRODAJA

Vse fine STERLING sukne, kakor tudi FUR Coats, kar jih je še v zalogi dobite sedaj po nižjih cenah kakor na kateri drugi razprodaji in to direktno iz tovarne. Santo pokličite ali mi pišite, da pridev po vas in vas poletjem v tovarno.

BENNO B. LEUSTIG
1034 ADDISON ROAD
ENDICOTT 3426

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge

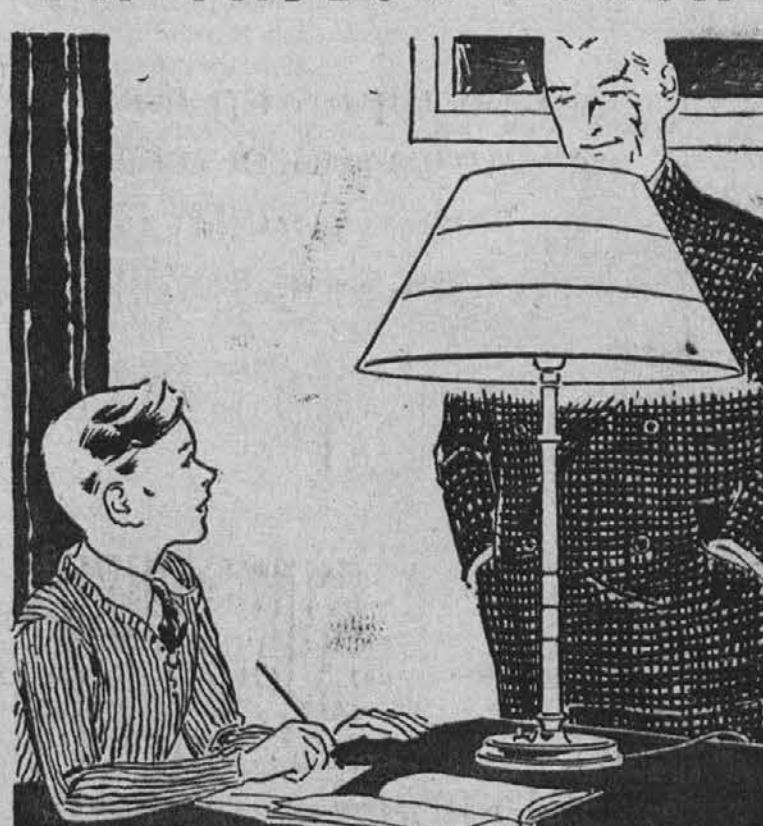
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEnd 5670

Kar pa je bilo prej le pobožna navada, je postal zdaj živiljenjski poklic.

če potipljem svojo glavo — kjer je gosta zmešjava kodrov! Ni je več. S spokorniško umetnostjo je moja glava lepo ostrižena v venec, ki oklepa golo okroglo: tonzuro.

(Dalec zmešjavat)

NAREDITE DOMAČE NALOGE dolj lahke ZA VAŠEGA FANTA

Ali se vaš fant ogiba domačih nalog?

Bo boljši učenec, boste sprevideli, ako ima svojo lastno Sight-Saving luč za učenje. Sight-Saving luč naredi lahkeje. S to lučjo lahko fant ali dekle vrši natančna dela brez napenjanje oči. Napenjanje oči mnogokrat povzroča, da je učenec zaspal in MNOGORAT POSLABŠA VID IN ZDRAVJE.

Sight-Saving luči so znanstveno izdelane, da vam dajo zadostno svetlobo, pravilno osenčeno, da ne povzroča žara. So boljše luči, toda ne stanejo nič več.

Oglejte si nove 1939 modelle v trgovinah sedaj. Cene so prav nizke.

THE ELECTRICAL LEAGUE
18TH FLOOR • MIDLAND BUILDING • PROSPECT 5522

SIGHT IS PRICELESS — LIGHT IS CHEAP

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5311 - 5312

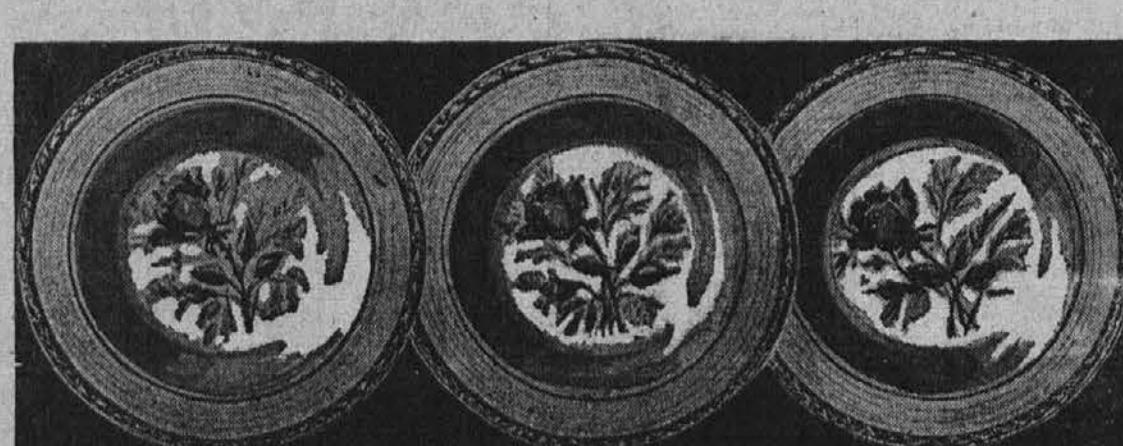
(3) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do te skupini kot na sliki. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME _____

Naslov _____

Mesto _____

Millions prefer it to mayonnaise-costs less!

• Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

